

Az idegen

Novella

© Bors Gábor, 2014
www.mkmuhely.hu

Az idegen harmadszor is gondosan átvizsgálta álcájának minden részletét, és egy sóhaj mellett konstataálta, hogy ennél többet nem tehet a feltúnés elkerülése érdekében. Betolakodó volt ő ebben a világban, nem kívánatos kívülálló, aki a legsúlyosabb következményekkel nézett volna szembe, ha felfedezik valódi arcát. Még egyszer utoljára rápillantott saját, idegennek tetsző arcára, rákacsintott a tükörrre, és megállapította, hogy a mosoly és a kacsintás tökéletes összhangban vannak. Kinyitotta kis lakásának ajtaját, majd gondosan bezárta maga mögött, és eltakart kezének egy apró mozdulatával aktiválta a behatolásjelző készüléket, amit a feketepiacon vásárolt. Ennél többet nem tehetett – és most már igencsak ideje volt indulnia a munkába, ha nem akart elkésni.

Gyors, de nem sietős léptekkel vette a lépcsőket egészen a földszintig, hiszen a városban sietni senkinek nem volt oka. Ha valaki elkésett, mindig volt, aki kisegítette – a későt pedig barátságos kérdésekkel vették körbe, és mindenféle ürügyet próbáltak kitalálni a számára. Az idegen félt ezektől az alkalmaktól – sosem lehetett biztos benne, hogy álcája a közeli megfigyelést is biztosan kiállja-e, ezért inkább nem késett el. Csak nagyon ritkán, hogy elkerülje a feltúnő pontosság látszatát.

Az idegen kilépett az utcára. Ahogy az év 365 napján, ma is verőfényes napsütés volt, de csak annyira, hogy a meleg még kora délután se legyen kellemetlen. A levegő enyhén párás volt, és jóleső szellő futkosott a házak között – az idegen minden ellenkező érzését leküzdve füttyörészni kezdett, és időnként teátrális mozdulattal megemelte a

kalapját egy arra járó ismerős (vagy ismeretlen) felé. Az utca emberei hasonló kedvességgel viszonyozták a gesztusait – sőt, az egyikük, akinek az idegen pár héttel korábban segített megfogni egy elszökött kutyakölyköt, barátságosan hátra is veregette, és megkérdezte, nem lehet-e valamiben a segítségére. Az idegen biztosította, hogy először neki fog szólni, ha bármire szüksége lesz, és rosszulletét leküzdve megszorította a férfi kezét, aki ezek után boldogan távozott.

Nem volt már korán reggel, ezért a kis utcán az összes bolt nyitva volt, és a kellemes időjárásra tekintettel a boltosok többsége az utcán kínálhatta a portékáját. A hétvégeken ez általában kisebb utcai fiesztába torkollott, mindenki az utcára tódult, barátságosan beszélgettek az emberek, és mindenki vásárolt mindenkitől. Ma azonban csütörtök volt, így a járókelők csak 1-1 kedves szóra álltak meg a boltoknál, és elvéve vásároltak. A boltosok ezért ilyenkor időnként ajándékokat osztottak – kóstoló gyanánt, arra biztatva az arra járókat, hogy hétvégén ugorjon be hozzájuk egy jó kis csevejre, és ha ízlett az áru, akkor esetleg vegyen belőle néhány kilót.

Ilyenformán jutott az idegen egy hatalmas, sárgáspiros őszibarackhoz egy kedves, ámbár igen bőbeszédű nénikétől. A nénike borzasztó volt, a barack viszont mennyei – addig a pár percig, amíg tartott, az idegennek kevésbé kellett koncentrálnia álcája fenntartására. Jóízűen falta a gyümölcsöt, és még az sem dühítette fel, hogy a járókelők vidáman mutogattak rá, hogy az ingét több helyen megszínezte az édes lé.

Két utcával lejjebb az idegennek meg kellett állnia. Valaki minden bizonnyal rajta felejtette a reggeli kávé a villanytűzhelyen, mert az egyforma háztömbök egyforma

lakásainak egyikéből füst dőlt kifelé, és egy tűzoltóautó keresztben állt az utcán. Az oltás már a vége felé járhatott – lángokat nem lehetett látni, és a füst az idegen szeme láttára ritkult. Egy egyszerűen, de nagyon csinosan felöltözött nő csüngött a tűzoltók kapitányának nyakában – újra és újra elmondta, hogy mennyire boldog, hogy ilyen bátor emberek védik meg a világot, még a saját ostobaságuk ellen is (ez utóbbi gondolatot már csak az idegen tette hozzá az elhangzottakhoz). A nő aztán észbekapott, és sietve hozzátette, hogy persze az sem lett volna nagy baj, ha leég a lakás, mert ebben a csodálatos városban arra is lett volna megoldás – de azért akkor is nagyon hálás a tűzoltóknak. A kapitány szórakozott félmosollyal bólogatott, és megsimogatta a nő haját. Az idegen már alig várta, hogy felszabaduljon az út, és továbbhaladhasson.

2

A szerencsésen végződött katasztrófa-elhárítás anyyi idejét lekötötte az idegennek, hogy elkésett a munkahelyéről. A hét többi napján ez fel sem tűnt volna, de csütörtökön az ügyfélszolgálaton dolgozott, és reggel mintegy tizedmagával az éjszakai műszakot váltotta fel. Persze nem okozott problémát azzal, hogy elkésett – végső soron bárkivel előfordulhat ilyesmi. Az éjszakai műszak egyik tagja ezért addig nem hagyta el a posztját, amíg az idegen munkára készen meg nem érkezett. Az idegen kicsit megrémült, amikor meglátta az illetőt – az a vörös hajú, fiatal lány volt, aki többször jelét adta, hogy nagyon kedveli az idegent. Nem volt ő sem közömbös az idegen számára, aki azonban borzasztóan félt minden érzelmi

kötődéstől – az őszinte gondolatok és érzések gyengítették az álcáját, és rettegett attól, hogy egyetlen hosszabb beszélgetés alatt kibukhat belőle a szörnyű valóság, és akkor vége mindennek. De nem volt mit tenni, ki kellett mutatnia, milyen nagyra értékeli a vörös hajú lány gesztusát.

’Köszönöm, hogy kiségtettél,’ mondta az idegen.

’Örömmel segítettem,’ válaszolta a lány.

’Nagy örömmre szolgálna, ha a közeljövőben viszonzozhatnám,’ intonálta az idegen.

’Könnyen lehet, hogy ma este nyílik rá alkalom,’ tért el a sablontól a lány.

Az idegen szíve vadul verni kezdett – maga sem tudta eldönteni, hogy az örömtől vagy a rémülettől. A lány minden biztonnal az előbbire következett, mert huncutul nézte a férfit gátlástalanul a szemébe bámulva. Az idegen számára lassan felderengett, hogy a lány arra céloz, hogy várhatóan nem fog időben megérkezni az esti műszakba. Az idegen nagy levegőt vett, és felidézte magában a sok száz bemagolt rituális válasz egyikét.

’Senkinek nem fogom átengedni a lehetőséget, hogy kiségtessen,’ kántálta.

A lány bizonytalanul bólintott – talán egy kicsit többet várt volna –, aztán gyors mozdulattal egy csókot lehelt az idegen arcára, és a reggeli szellő légiességével távozott. Az idegen sóhajtott (sokat sejtető, titokzatos mosollyal, hogy ne keltsen feltűnést), és felvette a munkát.

Normál munkarendje szerint az idegen karbantartóként dolgozott – naphosszat gépekkel foglalkozott, alig akadt dolga emberekkel. Nagyon sok erőfeszítésébe került, amíg ezt a munkát megszerezte – bár a vállalat már közel egy

éve kereste a megfelelő embert a feladatra, az természetesen szóba sem jöhetett, hogy valaki jelentkezzen egy olyan állásra, ahol az élető szociális interakciók ilyen mértékben el vannak lehetetlenítve. Az idegen ezért egy műszaki asszisztensi állást pályázott meg, amelyet sikeresen elnyert, aztán nyitott szemmel és füllel járt, és amikor a karbantartás hiányosságaiból fakadó probléma merült fel, akkor igyekezett ott lenni, hogy segíthessen. Bár nem minden alkalommal, mert az feltűnő lett volna.

Közel két hónap telt el, és az idegen szinte már látta lelki szemei előtt, ahogy gondosan felépített álcája repedezni kezd a folyamatos szociális nyomás hatására, mert a hallgatósága miatt népszerű figura volt a munkahelyén, és a kollégái szinte versengtek a társaságáért. Ekkor került csak sor arra az eseményre, ami miatt az egész parádéba belekezdett – csörgött a telefonja, és nem más volt a vonal másik végén, mint a tízezer fős vállalat emberi erőforrásokért felelős vezérigazgató-helyettese, aki, amennyiben nem okoz kellemetlenséget, a közeljövőben látni szeretne volna az idegent.

A feltűnés kerülése végett az idegen másnap délelőtt kereste fel a HR-vezetőt, aki egy különleges süteménnyel kínálta meg, hozzá csodálatos kávé szervírozott, és arra kérte az idegent, hogy hallgassa meg figyelmesen, mert lehetőség nyílt rá, hogy hatalmas szolgálatot tegyen a vállalatnak. A többi már aszerint a forgatókönyv szerint zajlott, amit az idegen megálmodott – hosszas tiszteletkörök és egymás kezének végeleáthatatlan rázogatója után megbízták a karbantartói állással. A saját csoportjában rögtönzött ünnepséget tartottak a tiszteletére, és az idegen boldogan merült bele az új munkakörébe, amihez tehetsége és kedve is volt, és nem kellett

munkatársakkal érintkeznie az ebédidő kivételével, amit fél lábon is kibírt.

Ez a boldog állapot nem kevesebb, mint két napig tartott. Akkor az idegen újabb, ezúttal nem várt telefonhívást kapott – a vonal másik végén pedig egy újabb magas rangú személy, az ügyfélszolgálat vezetője volt. A lelkes, kifogyhatatlan energiájú hölgy meg sem bírta várni, hogy személyesen találkozzanak, a telefonon keresztül újságolta el az idegennek, hogy felkutatott a saját területén belül 50 kollégát, aki annyira magas empátiaszinttel rendelkezik, hogy nem tudja megengedni, hogy az idegen teljes munkaidejét elszigetelve töltsse. Az ötven kolléga felosztotta egymás között az évet, és minden héten egy napon az egyikük helyettesíteni fogja az idegent a karbantartói munkakörben, míg az idegen addig az ügyfélszolgálaton élvezheti az emberi környezetben folytatott munka minden előnyét.

A telefonkészülék szinte sugárzott a vonal túlsó végén lévő személy lelkesedésétől, az idegentől pedig annyi telt, hogy elhaló hangon (ami lehetett a meghatottságtól is) hálás köszönetet rebegjen, miközben a rosszulléttel küzdött. Hamar letette a telefont, amivel könnyen gyanúba keverhette volna magát, ezért aztán másnap különleges előkészületek (nevezetesen egy boldogságtabletta bevétele) után felkereste az igazgatónőt, és hosszan hálálkodott neki, méltatva a vállalat törődését az emberekkel. Így aztán az ügy szerencsésen lezárult.

A hétfő, kedd és szerda általában elégnek bizonyult ahhoz, hogy az idegen megbirkózzon a csütörtökkel, de biztosra kellett mennie, ezért volt egy tartalékmegoldása is – a fekete piacon nagy mennyiségben, aránylag kedvező

áron vásárolt boldogságtabletták. Egy ilyen tablettá 8 órára biztosította, hogy aki bevette, az minden erőfeszítés nélkül a világ legboldogabb emberének tűnjön. Mivel erre a városban csak a bűnöző elemeknek lehetett szüksége, a tablettá szigorúan illegális volt, de miután kimutatni sem hatásában, sem a vérben hagyott nyomok alapján nem lehetett, a használata minimális kockázattal járt.

Ritka volt, hogy az idegennek egy egész tablettára szüksége legyen – inkább úgy próbálta optimalizálni a drog szedését, hogy ha csütörtökön ebédidőben érezte, hogy a nap végéig nem fogja tudni fenntartani az univerzális jókedv álcáját, akkor elfogyasztott egy fél tablettát. Az persze szóba sem jöhetett, hogy a munkahelyen tablettát vegyen be, mert legjobb esetben is a harmadik alkalom után lebukott volna – ezért a fél tablettát otthon porrá törte, és az ebédre vitt két szendvics egyikének felébe rejtette. Alig észrevehető módon megjelölte a fél szendvicset, így akkor sem került bajba, ha a kollégáinak eszébe jutott, hogy milyen jó volna bedobni mindenki ebédjét a közösbe, és osztozkodni – sőt, ő maga is ajánlhatta ezt, ezáltal is növelve maga iránt a bizalmat. A legrosszabb, ami történhetett, hogy terven kívül lenyel 4 órányi szintetikus boldogságot.

A mai csütörtökön a szokásosnál több, feleslegesen bőbeszédű ügyféllel volt dolga, akik agyon dicsérték a vállalat szolgáltatásait, és csak nagy nehezen tudták kinyögni, hogy tulajdonképpen semmi nem működik. Az idegent déltájban már kiverte a víz, és látása szinte beszűkült, csak a tablettával preparált szendvics lebegett a szeme előtt. Olyan mohón esett neki az ebédnek, hogy ez kiváltott pár furcsa pillantást a kollégáiból – hatalmas

lélekjelenléttel azonban szélesen vigyorogva mutogatott az ingére, és teli szájjal újságolta, micsoda remek barackot evett reggel, és minden biztonnal attól olyan éhes most, hogy a fenséges gyümölcs egy kicsit megpörgette az emésztését. A monológ végére már hatni kezdett a fél boldogságtabletta, és a befejezéskor a kollégák már élvezettel csüngtek a beszámolóján – többen az ebéidő utolsó perceiben ki is szaladtak barackra vadászni, és ezzel minden rendbejött. Meleg helyzet volt, de az idegen hozzá szokott ahhoz, hogy néha csak egy hajszálon múlik az élete.

3

A boldogságtabletta hatása a munkaidő végére elenyészett, és utóíze közel állt a másnapossághoz és a depresszióhoz. Az idegen ilyenkor már venni szokta a kalapját, és csak a hazafelé vezető sétával kellett megküzdeni, most azonban probléma adódott – a vörös hajú lány késett az esti műszakból. A lehetőségért, hogy kisegítsék, több kolléga is versenybe szállt – közöttük az idegen, háborgó gyomorral és remegő végtagokkal. Természetesen mindenki tudta, hogy a reggel törtétek miatt az idegené lesz a kiváltság, hogy a késő kollégát bevárja, de nem olyan volt a vállalat szelleme, hogy ez csak úgy, harc nélkül megtörténhessen – az ügyeletes műszakvezető ezért minden jelentkező meghallgatása után, alaposan mérlegelve választotta ki a feladatra az idegent.

A következő 43 perc és 26 másodperc az idegen életének egyik legnehezebb periódusa volt. Még kicsit sem lóghatott ki a frissen érkező, energikus esti műszakosok

közül, miközben egész belsője reszketett, és lelki szemei előtt saját pusztulásának képei bukkantak fel minduntalan. Az ügyfelek áradata estefelé sem csökkent, ezért szinte folyamatosan beszélt – amennyire merte, alkalmazta azt a trükköt, hogy az ügyfél monológját egy-egy közbevetett semmitmondó kérdéssel meghosszabbítsa, azonban ezt sem lehetett a végtelenségig csinálni, mert egy idő után ezt az átlagos híváshosszok szenvedik meg. Gyanúba keveredni pedig alig jelentett kisebb veszélyt rossz munkateljesítmény miatt, mint viselkedési okokból – nem bántottak senkit, aki gyengébben teljesített, de az okok felderítését szolgáló beható vizsgálatot az idegen nem kockáztathatta meg.

Az utolsó negyedórában az idegen már abból igyekezett erőt meríteni, hogy emberek a háborúban ennél sokkal többet is elviseltek – bár, gondolta fanyarul, legalább mosolyogni nem kellett közben. Végül aztán befutott a vörös hajú lány arcán zavart mosollyal. Közölte a kollégáival és az idegennel, hogy édesanyja a délután folyamán elhalálozott, de hála a kórház odaadó munkájának, távozása, szerettei körében, fájdalommentes volt. A munkatársak ezt felemelőnek találták, és mindannyian odamentek a lányhoz, hogy kinyilvánítsák – örülnek, hogy itt van közöttük. Az idegen oly mértékben megkönnyebbült a munka végével, hogy őszinte szeretettel ment oda a lányhoz, és megsimogatta vörös tincseit. A lány egy pillanatra hozzábújt, amit a kollégák jókedvű morajlással nyugtáztak, aztán mindenki ment a dolgára, és senkinek nem volt arra ideje, hogy az idegennel foglalkozzon, aki észre nem vehető sietséggel távozott.

A hazaúton az idegen már sikeresen fenntartotta az álcáját, szinte magától ment az integetés a barátságos ismeretleneknek, és egészen a lakás ajtajának kinyitásáig kitarzott ez az utolsó, végső elkeseredettségből fakadó energia. Az idegen kinyitotta az ajtót, bement a lakásba, bezárta az ajtót, ellenőrizte, hogy nem hatoltak-e be távollétében, és amikor a lakás biztonságáról meggyőződött, akkor magába zuhanva leült az előtérben a székre. A fejét fogta, és egy olyan vicsort villantott az ajtó irányába, aminek hatására az utcán a rendőr kérdés nélkül lelőtte volna. Majd lassan megnyugodott, és elkezdett megszabadulni az álcáitól. Arca visszarendeződött arra a melankolikus kifejezésre, ami születésétől fogva sajátja volt, és ami a városba érkezése napján komoly bajba keverte – az utcán az első járókelő belékarolt, és odacipelte egy rendőrhöz, aki nyomban letartóztatta. Az idegen csak gyors észjárásának köszönhetően került el a súlyos börtönéveket, és esetlegesen az agyműtétet – arra hivatkozott, hogy egy pszichedelikus droggal próbálkozott, ami nem várt mellékhatásként ilyen nyomokat hagyott az arcán. Egy hónap elzárással megúszta az esetet, és nem melleleg ürügyet teremtett magának arra, hogy az arcvonásait befolyásoló anyagokat vásároljon. Amikor pedig a hatóság érdeklődése megszűnt iránta (ehhez hónapokra volt szükség), akkor lassan, óvatosan elkezdte felépíteni a lakása biztonsági berendezéseit, amelyek védelmében legalább esténként saját maga lehet, és nem kellett a biztonsága érdekében erőszakot vennie a természetén, vagy átélnie, hogy a személyisége semmivé foszlik a boldogságtabletta hullámainak ostroma alatt.

Az idegen a hosszas átalakulás végeztével kevert magának egy italt, majd a TV-szekrényhez ment, és válogatni kezdett a filmchipek között, amelyek nagy részét szintén a feketepiacról szerezte be. Végül kiválasztott egy olyan filmet, amelyet már régen látott, de most nagyon illett a lelkiállapotához – a La Mancha lovagját. Amíg a film kockái peregtek, az idegen saját gondolataiba süllyedt, és még a könnye is kicsordult – részben azért, mert a film hőse elkerülhetetlenül száguldott a tragédia felé, részben pedig azért, mert a film jeleneteiben saját életének részleteit látta megelevenedni. Nem tudta, nem értette, mit keres ebben a világban – egyedül az a tudat vigasztalta, hogy a körülmények ellenére már évek óta sikeresen létezik, és bár idejének jelentős hányadát emészti fel az álca életben tartása, ennek köszönhetően vannak boldog pillanatok is az életében.

Aztán a vörös hajú lányra gondolt, akit egy másik világban nagyon lehetne szeretni – azonban itt és most összegabalyodni vele a biztos pusztulást jelentené, igen rövid idő alatt. Bár minden bizonnyal ez a pusztulás fennkölt és gyönyörteli lenne.

Ha pedig sikerül elkerülnie a vörös hajú lányt, akkor maradnak számára az élet apró, múlandó, de emlékezetes örömei – olyanok, mint a ma reggeli őszibarack.